

65

Stemmingen aangehouden moties Jaarverslag 2016 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de orde zijn **de stemmingen over aangehouden moties**, ingediend bij het debat **Jaarverslag 2016 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**,

te weten:

- de motie-Arissen over voortzetten van de financiering aan Stichting Q-support (34725-XVI, nr. 16);
- de motie-Arissen over een moratorium op de bouw en de uitbreiding van geitenstallen (34725-XVI, nr. 17);
- de motie-Arissen over de resultaten van het onderzoek naar een financiële compensatie voor Q-koortspatiënten (34725-XVI, nr. 18).

(Zie wetgevingsoverleg van 29 juni 2017.)

De voorzitter:

De motie-Arissen (34725-XVI, nr. 16) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Arissen en Kuiken. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 19, was nr. 16 (34725-XVI).

De voorzitter:

De motie-Arissen (34725-XVI, nr. 17) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Arissen en Kuiken. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 20, was nr. 17 (34725-XVI).

Ik stel vast dat wij nu over deze gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Arissen/Kuiken (34725-XVI, nr. 19, was nr. 16).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, de PVV en FvD voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Arissen/Kuiken (34725-XVI, nr. 20, was nr. 17).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD en 50PLUS voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Arissen (34725-XVI, nr. 18).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van de stemmingen, en daarmee ook aan het eind van deze laatste vergadering. Maar u weet, het is een goede traditie dat de Voorzitter een paar woorden tegen u zegt. Blijf dus nog even zitten. Ik beloof dat ik het kort zal houden.

Beste collega's. Er wordt gezegd dat je 100 dagen nodig hebt om aan een nieuwe baan te wennen. Na die 100 dagen weet je wie je vrienden zijn, om wie je met een grote boog heen moet lopen, wat er nu eigenlijk van je wordt verwacht en waar je koffie kunt halen. In de Tweede Kamer is dat niet anders.

De nieuwe Kamer is vandaag precies 106 dagen op weg. De inwerkperiode is dus officieel voorbij. Dat betekent na het reces: niet meer over je spreektijd heen gaan, interrupties kort houden, spreken via de voorzitter, niet oproepen tot discussie in een stemverklaring en vooral niet van achter uit de bankjes schreeuwen naar je collega's. Ik noem geen namen, mijnheer Öztürk. Dit geldt overigens ook voor Kamerleden die hier al langer vertoeven, maar van wie het ook leek alsof ze nog in een inwerkperiode zaten.

Maar met het inwerken gaat het de goede kant op. De heer Baudet weet inmiddels dat we in het parlement Nederlands spreken. Hij weet ook dat je, zelfs al heb je honderd boeken geschreven, je toch moet inschrijven als je tijdens het debat iets wilt zeggen. Hij weet ook dat je moties op papier moet zetten als je ze indient en dat je als je de tovenaars uit The Lord of the Rings aanhaalt, kunt verwachten dat de heer Dijkhoff je er fijntjes op wijst dat het met die tovenaars niet zo goed is afgelopen.

De heer Van Raan weet dat T. List, van wie we iedere dinsdag een overzicht van de mondelinge vragen krijgen, geen geautomatiseerde mailinglist is maar een echt persoon: Taras List. Hij zit hier achter mij.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Nu we het toch over namen hebben: we weten inmiddels dat Tjeenk Willink een achternaam is en dat zijn voornaam Herman is.

De heer Van Raan weet, en dat geldt ook voor de heer Kwint, dat Twitter losgaat als je geen jasje en/of geen sokken draagt. Overigens heb ik nog nooit zo veel e-mails gekregen na afloop van een debat. Die e-mails gingen niet alleen over het gebrek aan jasjes maar ook over blote armen, teenslippers en te laag uitgesneden decolletés. Ik geef het u maar mee.

Zelf heb ik ook het een en ander geleerd en heb ik moeten wennen aan alle nieuwe namen en gezichten. Ik weet nu dat ik bijvoorbeeld op tijd moet schorsen voor de lunch. Doe ik dat niet, dan loopt de heer Markuszower dwars door de zaal naar het Ledenrestaurant en komt hij terug met handenvol etenswaar. Hij denkt dat hij niet opvalt wanneer

hij de boterkoeken de plenaire zaal binnensmokkelt, maar ik zie alles. Ik weet in welke la ze zitten.

Wat ik niet wist, is het antwoord op de vraag die de heer Jasper van Dijk gisteren stelde. Ik moest dat even opzoeken. Waar zit hij? Hij vroeg gisteren wat het record is van het aantal ingediende moties tijdens een VAO. Mijnheer Van Dijk, inmiddels heb ik het antwoord. Tijdens het VAO over risicoverevening en dure medicijnen in april 2011 zijn er 29 moties ingediend. Dat is dan ook weer opgehelderd. In totaal zijn er in deze Kamerperiode — de nieuwe Kamerleden zijn op 23 maart beëdigd; jullie zijn dus drie maanden aan het werk — 706 moties ingediend. Daar zitten er ook een paar bij van de SP. Maar de heer Van Dijk heeft gisteren een oproep gedaan aan de Kamer. Ik steun die oproep van harte. Hij zei: de kunst van het weglaten is een heel mooie.

We kunnen concluderen dat de meeste Kamerleden hun weg hebben gevonden. Dat hoorde ik ook terug tijdens de lunches die ik met nieuwe Kamerleden heb gehad. Natuurlijk is het jammer dat er met een wisseling altijd een stukje collectief geheugen verdwijnt, maar je krijgt er ook nieuwe energie en ideeën voor terug. Dat zie ik bij veel nieuwe Kamerleden. Het houdt de Kamer scherp. De heer Hiddema loopt hier in permanente verbazing rond. Hij vindt de Tweede Kamer een wonderlijke omgeving.

Parallel aan het inwerkprogramma ging het Kamerwerk gewoon door. Ondanks het controversieel verklaren van veel onderwerpen hebben we goede inhoudelijke debatten met elkaar gevoerd, waaronder ook over de kabinetsformatie. En er waren heel veel maidenspeeches, waarin bijna iedereen inging op zijn of haar persoonlijke overwegingen om volksvertegenwoordiger te worden. Dat vind ik altijd de mooiste speeches. Zeven van die maidenspeeches — dat is bijna 10% — werden gehouden in één debat. Dat debat ging over discriminatie en racisme in Nederland. Ik denk dat dat in onze parlementaire geschiedenis niet eerder is voorgekomen. We bleven maar schorsen! En hoewel er twee keer een poging werd gedaan om een debat over de plannen voor Europese defensie van het schema af te krijgen, heeft mevrouw Popken van de PVV vandaag toch haar maidenspeech gehouden.

Ook buiten de plenaire zaal gebeurden er mooie dingen. Persoonlijk vond ik de onthulling van de Gerrit Kasteinkamer een hoogtepunt, een klein kamertje op de tweede verdieping van Binnenhof 7, vernoemd naar verzetsman Gerrit Kastein. In de donkere dagen dat de Duitsers het Binnenhof bezetten, koos hij ervoor om uit het raam te springen om te voorkomen dat hij zijn kameraden zou verraden in de martelkamer. De onthulling van de Kasteinkamer was een initiatief van Menno de Bruyne. In Hart van Nederland zag ik 's avonds een interview met hem. In het item werd Menno opgevoerd als de fractievoorzitter van de SGP. Waarop we Menno vriendelijk zagen knikken en hij zijn verhaal afstak. En tot nu toe is dat niet gecorrigeerd! Een ander belangrijk moment was de extra open dag op Bevrijdingsdag. Dat was echt de eerste keer dat wij op zo'n bijzondere dag onze deuren openzetten. Daar kwamen 3.000 mensen op af. Het laat zien dat mensen het bijzonder vinden om een blik in de Kamer te werpen.

Het is goed dat we ons blijven realiseren hoe eervol het is om in dit instituut te werken, of we hier nu 18 jaar of 106 dagen rondlopen. Dat werk kunnen we alleen doen dankzij

de fractiemedewerkers en dankzij de goede ambtelijke ondersteuning. Ook voor de mensen die in de Kamer werken, was de afgelopen periode enerverend met al die nieuwe gezichten. Maar de "wasstraat", waarin iedereen in één keer werd voorzien van alles wat je als Kamerlid nodig hebt, en later ook de cursussen voor nieuwe leden: het liep allemaal als een geoliede machine! Heel veel dank daarvoor.

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Collega's, voordat ik de vergadering sluit, wil ik nog één ding zeggen. En dan kijk ik even opzij! Dit was de laatste plenaire vergadering van de Griffier, Renata Voss. Per 1 augustus wordt zij lid van de College van Bestuur van het openbaar onderwijs in Rotterdam. Zij gaat terug naar het onderwijs waar haar hart ligt. Dinsdag hebben wij in een mooie afscheidsreceptie afscheid van haar genomen, maar ik wil haar namens ons allemaal ook nu heel, heel hartelijk bedanken voor haar inzet in de afgelopen twee jaar.

Renata, ik wil jou heel veel succes toewensen in Rotterdam. Heel veel dank!

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Dan gaan we nu echt het reces in. Het is anders dan andere jaren omdat de formatie doorloopt. Ik hoop dat Joost Vullings, Xander van der Wulp en Vincent Rietbergen niet op vakantie gaan en ons op de hoogte blijven houden van wie met wie op het strand heeft gezeten, wie met wie uit eten is geweest en waar, en wie wel of geen stropdas aanheeft. Dat is toch heel belangrijk, heb ik begrepen.

Natuurlijk weet ik u ook te vinden als zich in de formatie ontwikkelingen voordoen. Op dat moment hoort u van mij, maar vooralsnog houd ik het erop dat ik u graag terugzie op dinsdag 5 september, uitgerust en in goede gezondheid.

Dank jullie wel!

(Geroffel op de bankjes)